

OM BEHANDLINGEN AV KANDIDATANSÖKNINGAR VID 2021 ÅRS KOMMUNALVAL

Valdagen för kommunalvalet 2021 flyttades från den 18 april till den 13 juni med lagen om senareläggning av 2021 års kommunalval (256/2021), som trädde i kraft 29.3.2021.

Tidtabellen för förrättandet av kommunalvalen bestäms enligt valdagen (13.6.2021). Tidtabellen för kandidatuppställningen är följande:

- tisdag 4.5.2021 före kl. 16: Kandidatansökningarna ska senast göras hos centralvalnämnderna (vallagen 714/1998, 152 §),
- måndag 10.5.2021: Behandling av ansökningar och utlottning av kandidatlistornas inbördes ordning (36-37 § i vallagen),
- onsdag 12.5.2021: Ny behandling av ansökningar, om anmärkningar har gjorts (39 § i vallagen),
- fredagen 14.5.2021: Uppgörande av en sammanställning av kandidatlistorna och införande av kandidaternas uppgifter i det riksomfattande kandidatregistret (41 och 43 § samt 189 § i vallagen).

Vid behandlingen av kandidatansökningar i nuläget lönar det sig att beakta följande:

1.

En kandidatansökan som valombudet inlämnat till centralvalnämnden senast 9.3.2021 (sista ansökningsdagen enligt den "gamla lagen") är i oförändrad form fortfarande i kraft, om valombudet inte ändrar den före den 4.5. Kandidatansökan behöver alltså inte göras på nytt senast 4.5, om avsikten är att ansökan ska förbli oförändrad. Detsamma gäller anmälningar om valförbund och gemensamma listor.

2.

Ett meddelande av partiets namntecknare om en förening som företräder partiet i kommunen och ett meddelande av respektive förening om ett valombud som har getts in som bilaga till en kandidatansökan som gjorts före 9.3.2021 gäller fortfarande, om inte partiet eller föreningen ändrar dem. Centralvalnämnden ska dock kontrollera partiernas namntecknares situation i enlighet med justitieministeriets meddelande 26.4 (se punkt 9). Om namntecknarna har bytts ut, ska partiet göra en ny anmälan om den förening som företräder partiet.

3.

Kandidatens samtycke och försäkran, som fanns som bilaga till den kandidatansökan som lämnats senast 9.3.2021, är fortfarande i kraft som sådan och trots att det i den eventuellt har antecknats valdagen "18.4.2021" i punkten. Om en kandidat vill återkalla ett redan undertecknat samtycke, ska han eller hon, helst bevisligen, underrätta valombudet om detta så att valombudet i sin tur hinner meddela centralvalnämnden att han eller hon avlägsnar en kandidat från listan före 4.5.2021 kl. 16.

4.

Valombudet kan ändra en kandidatansökan som han eller hon har lämnat in före 9.3.2021 ända fram till 4.5. före kl. 16. Han eller hon kan:

- lägga till en ny kandidat på listan,
- radera en kandidat från listan,
- ändra uppgifterna om en kandidat,
- ändra kandidaternas ordningsföljd på listan,
- dra tillbaka hela ansökan.

Dessutom kan valombuden till och med 4.5.2021 före kl. 16

- upplösa ett valförbund eller gemensam lista som anmälts senast 9.3.2021,
- bilda ett helt nytt valförbund eller en gemensam lista.

5.

Valombudet kan om han eller hon så önskar lämna in en helt ny kandidatansökan, även om han eller hon redan lämnat in en ansökan före 9.3.2021. I ett sådant fall upphäver den nya ansökan den gamla.

6.

Ett valombud som inte har lämnat in en kandidatansökan före 9.3.2021 kan på normalt sätt lämna in en kandidatansökan före 4.5.

7.

Centralvalnämnden kan preliminärt granska de kandidatansökningar som redan lämnats in vid sitt möte 10.5.2021. Vid den förberedande granskningen ska det beaktas att rösträttsregistret för kommunalval inrättas på lördagen 24.4 på basis av BDS-uppgifter för den föregående dagen (23.4). Alla ansökningar som lämnats in senast den 4.5 ska dock granskas senast vid mötet som hålls 10.5.

8.

Centralvalnämnden ska senast på mötet på måndagen 26.4.2021 förordna om hur kandidatansökningarna tas emot i kommunen och utfärda en kungörelse om saken (34 § i vallagen). I kungörelsen är det bra att nämna att de ansökningar som lämnats in senast 9.3 fortfarande gäller, om inte valombudet ändrar dem och att de inte behöver göras på nytt. Kungörelsen, som utarbetades enligt den gamla tidtabellen (senast vid mötet 1.3.), har omintetgjorts.

9.

Justitieministeriet meddelar centralvalnämnderna de partier som införts i partiregistret 26.4.2021 och deras namntecknare (32 § i vallagen). Justitieministeriets motsvarande meddelande med stöd av den gamla tidtabellen (1.3) har omintetgjorts.

10.

Centralvalnämndernas möten, som hölls 15.3, 17.3 och 18.3.2021 (36, 37, 39-41 och 43 § i vallagen) samt de avgöranden som fattats vid dem har omintetgjorts efter ikraftträdandet av lagen om senareläggningen av 2021 års kommunalval. Således ska centralvalnämnden till exempel i en situation där det före 4.5. inte görs några ändringar i de kandidatansökningar som lämnats in före 9.3. på nytt vidta alla de åtgärder som föreskrivs om dem i vallagen.